

CANADA

Utgifven hvarje TORSDAG
Winnipeg, Man.

K. FLEMING, Redaktör
och Utgivare.

Pronumerationspriset—
Helt år \$1.00
Halft år 0.60
Fördesläs år 0.35
Kost. för till Sverige 1.50
Halft år 0.85
postporto inbegripet.

Lokalagenter önskas i alla svenska
ambuller och lännas god provision.
Korrespondenser, korta och intressanta
småttal med tacksamhet.
Pronumerationsmedel böra sändas med
Post- eller Express Money Order eller
Registrerat brev till

CANADA

Box 254, Winnipeg, Man.
Kontor: ROOM 1, HARRIS BLOCK

Profnummer af CANADA sändas
fritt på begäran till hvilken address
som helst.

Spannåls-handlarna bestämma
hvete priserna har det kommit i da-
gen under de förhör, som hållits in-
för en lagstiftarkommitté. Denna
snogga ring bestämmer alla hvete-
priser på förhand, samt genom sin
maktställning tvingar alla självständiga
hveteköpare ur konkurrensen.
Ringens priser hafva varit från sju
till tio cents lägre än trackpriset.
Det är således på tid ett Manitoba
farmar följt sin Kansas broders
exempel och organiserar sig. Där
bygga farmarna sina egna elevato-
er samt skeppa sin säd direkt till
kvarnarna, och därigenom erhålla
de den stora förtjänst, som eljest
hamnar i hvetespekulanternas fickor.

Den engelska kolonialsekreteraren
Mr Chamberlain har blifvit skarpt
kritiserad för det han vägrat att be-
tala öfverfarten till Canada för en
del Welshmän, som bo nere på Pa-
tagoniens kuster, men där misslyckats
så att de önska byta om
vistelseort. Mr C. lofvade att be-
tala deras resa till Sydafrika om
de ville resa dit, men som de vilja
resa till Canada kunde han ej arrangera
om saken. Däri gjorde han
rätt. Canada är inte i sådant till-
stånd som Sydafrika, och antagligen
skall dominionregeringen finna
någon utväg att hjälpa dem hit. De
ha gjort så med andra nationaliteter
med framgång, och de skola sä-
kerligen ej misslyckats med walse-
sarnarne.

Referendumförslagen, som både i
Manitoba och Ontario förbundits
med prohibitionslagarne, hafva fram-
kallat mycken ovilja, och i Manitoba
ser det ut som om nykterhets-
vännerna ämna afhålla sig från att
rösta på grund af Manitoba rege-
ringens vingliga tilläggagående.
Vi tro emellertid att nykterhetsvän-
nerna härutinnan göra orätt.

De hafva arbetat så mycket att
föra saken så långt, som den nu hun-
nit, och att nu uppgifva saken är
säkerligen ett drag som kan miss-
tydas på många sätt och knappast
kommer att föra saken framåt. Hvad
utgången är blir af omröstningen,
lagen är och förblir ändå fattad af
de lagstiftare, som provinsen valde
på den miserabla valdagen i decem-
ber 1899, och förr eller senare skola
dessa få sin dom. Men för att få
lugn och stabilitet i provinsens po-
litiska lif igen, som nu blifvit upp-
rördt på samma sätt som under
skolfrågans dagar, är det nödvän-
digt, att liquorakten undergår den
procedur, som blifvit för den utlagd.
Det är enda vägen att finna ut om
tiden är inne för införandet af pro-
hibition eller ej, och de intres-

serade parterna äro kloka uti att
svälja den soppa deras lagstiftare
behaga servera.

Senaten är nu under det liberala
partiets kontroll. Det hände i
fredags, då senator Scott, ledare af
liberalerna i Första kammaren till-
satte det utskott, som utväljer öfri-
ga kommittéer.

De konservativa hafva visserli-
gen fem medlemmar öfver de libera-
la, men af de konservativa med-
lemmarne börja en del blifva så gamla
och orkeslösa, att den konservativa
ledaren numera ej kan monstra
ett fullt garde vid utskottsvalen.
Förhållandet är att de konservati-
va äro i minoriteten, och de hafva
nu måst uppgifva sin maktställning
i senaten, för första gången i fede-
rationens historia.

Denna tilldragelse är mycket vik-
lig: mot en flentligmajoritet i sena-
ten har den folkvalde kammaren
ofta stått maktlös i genomdrifvan-
det af vissa reformer, ibland annat
en för Manitoba viktig fråga, näm-
ligen användning af den del af det
hopade intresset på skolländan för
sitt undervisningsväsen.

På det liberala partiets program
står äfven senatens afskaffande.
Hurvida denna programfråga ännu
kan upptagas, när den liberala ma-
joriteten i senaten endast beror på
en tillfällighet, är för tidigt att säga.
För vår del hafva vi litet förtroende
för enkanarrsystemet, men
anser att valsystemet till senaten bör
förändras. Enligt nu gällande kon-
stitution väljas senatorerna af gen-
vernören på listtid. I stället borde
de väljas af lagstiftarna och
för en viss period. Därigenom
skulle äfven senaten blifva ett mera
homogent uttryck af den politiska
stämmningen i landet.

Principal Grant i Kingston, en af
Canadas framstående lärde, har i
den stora tidningen "Toronto Globe"
offentliggjort en serie bref öfver rus-
dryckslagstiftningen i olika länder,
och stannar vid att rekommendera
Göteborgssystemets principer, och
det på mycket utförliga grunder
och med stöd af framstående aukto-
riteter. Göteborgssystemet, såsom
det offentliga namnet på det svens-
ka systemet lyder, tror Mr Grant
skulle utgöra den rätta grundvalen
för en effektiv och praktisk rus-
dryckslagstiftning. Den skandina-
viska rusdryckslagstiftningen har
hunnit långt framom andra länders,
och vid innevarande svenska riksdag
föreligga viktiga kommittébe-
tänkanden öfver maltdryckshan-
dels kontrollerna och inskränkn-
ing. Statistikerna visa att de flesta
fylleriförelseerna härleda sig från
ölstugorna. Genom att ställa öl-
handeln under samma kontroll, som
spritdryckerna, samt beskatta alko-
holstyrkan hos ölet, skulle man för-
må bryggerierna att framställa en
god men alkoholsvag maltdryck,
som kunde accepteras äfven af nyk-
terhetsföreningarna.

Det är säkerligen en stor svaghet,
att rusdryckslagstiftningen ej tagits
om hand af federalparlamentet utan
öfverlämnats åt de enskilda provin-
sarna att draga och slita åt var sitt
håll med en fråga, hvars verkningar
sträcka sig öfver hela dominion.
Provisiella prohibitionslagar skola
alltid misslyckas i sitt innersta syf-
te. Under "High licence" systemet
får allmänheten i alla fall betala
skillnaden i högre priser och sämre
varor. Det minst omda af dessa tre
ting vore att dominionparlamentet
stiftade en enhetlig rusdryckslag
för hela Dominion, byggd på Göte-
borgssystemet principer samt låte
de olika provinserna o. kommunerna
afpassa den efter sina lokala förhål-
landen.

Sven Hedins äfventyr i Tibet.

Ur ett brev till konungen.

Vår bekanta Asiarende dr
Sven Hedin har skildrat sin nu
afslutade färd genom Tibet i ett
brev till konungen, hvilket anlänt
den 27 januari och är dateradt
Tch. Ladak den 29 decem-
ber 1901. Ur detta brev meddela vi
efter St. D. härmed ett och annat:

Jag lämnade, berättar brefskrif-
varen, Tjarkhlik den 17 maj, af-
följt blott af 2 kosacker, en Lama
och några muselmaner, korsade
den tibetanska plattans norra rand-
berg, i det jag följde en förut all-
deles okänd väg, nämligen
Tjarkhlik-älvens djupa inskurna
hålväg — och sammanträffade
först vid den stora sjön Kum köll
med min valdiga karavan. Det
var den största karavan jag någonsin
sågt; den bestod af 39 kamel-
er, 30 hästar, 7 muldnor, 70
åsnor, färåhjord, 7 hundar och en
hjojt.

Af män hade jag, förutom de
fyra kosackerna och den mongoliske
Laman af Kalchastammen, 14
fast anställda muselmaner, de
flesta från Lop-trakten, samt des-
utom 10 man som ledde åsnekar-
vanen.

Emellertid tackade kamelerna
af allt mer och di dölskand d i ter-
nas antal upplek till 12, besto
jag att dela på karavanen. Des-
sa 12, jämte ett 10-tal dälga has-
tar, finco med 1 kosack och 4
muselmaner taga sakteligen efter
i våra spår. Med den öfriga ka-
ravanen marcherade jag förtre-
lls vi nådde, de trakter, dit
tibetanska jakägare komma, då
de göra sina längsta utflykter mot
norr. I en trakt, där skopligr be-
te fanns, anlades nu ett ständläger
— här skulle karavanen vänta,
medan jag gjorde en utflykt mot
Lassa, dit vi hade 14 dagars väg.

Förkladd till barjot och endast
åtföjd af en burjatsk kosack
samt Lama brot jag opp me-
några af våra bästa hasar och
mulor den 27 juli. Vårt bagage
var minimalt, och utom några
val dolda instrument utgjordes
det blott af mongoliska saker.

Redan under natten öfve föll
vi af ett röttvänderband och förlorade
de två bästa hasarna. Efter den
betan höll sträng nattvakt —
vi hade 3 timmar hvar under natten
tunga, långa timmar för den som
icke är van att vakta hästar och
mulor i kolmärker och störtand-
regn — regntidn var nämligen
inne, och det helregnade natt och
dag utan afbrott och värre ju
längre söderut vi kommo. Tem-
peraturen blef härigenom vidrig, ofta
voro vi nära att drunkna i dy. Så
nådde vi bebodda trakter, där
nomadernas svarta tält ligga i
doldmyningarna och där betet på
grund af mindre abs. höjd är godt,
och här frågade vi oss fram till en
väg till Lassa.

Efter 9 långa dagsmarcher hej-
dades vi plötsligt en kvatt af hö-
höddingar, som komma till vårt
tält och kategoriskt förklarade att
vi voro deras fångar och hade att
stanna här — ett försök till flykt
skulle kosta oss lifvet. Till en
början skulle vi afvakta ankoms-
ter af provinsens (Nakktju) "bom-
bo" eller ståtällare, som blifvit
underrättad. Nåväl, vi hade in-
tet annat val än att vänta i detta
evigt skvalande regn men för

öfrigt gick det ingen nöd på oss
allt hvad vi behöfde af proviant
ställdes till vårt förfogande, och
från Lassa (fem små dagsresor)
hade ingött befallning att någon
betalning icke finge tagas och att
vi skulle behandlas med största
hänsyn.

Trettiosju fångvaktare, beväp-
nade till tanderna, höllo reda på
oss natt och dag, om nätterna lys-
te deras rökiga eldar kring vårt
tält genom regndusket. Icke
utan oro äsago vi redan andra
dagen, huru 53 beridna soldater
med långa svarta bössor samlades
från alla håll, och sedan i en flock
redlo åt det håll, hvarifrån vi
anlänt. Jag fruktade, att det
gällde ett öfverfall på ständlägret
— hade de velat döda oss tre pil-
grimer, hade det ej behöfts så
mycket folk, tyckte vi.

Efter fem dagars väntan kom
Kambabombo af Nakktju och
bjöd oss genom sin mongoliske
folk på gastabud till sitt tält, men
jag lät svara honom att jag ville
honom ingenting och om han öns-
kade träffa mig, toge jag emot
hvar som helst. Följden var att
han en stund senare kom, åtföljd
af en lysande stab af 67 officerare
och soldater. Alla vore iförda
högtidskläder, han själf bar en
drakt af gult siden, röd hufvudbo-
nad, gröna sammetstöflar och
red en grå muläsa. Han sade
mig helt enkelt, att jag var engels-
man och måste vänta om — han
hade befallning från Lassa att se
till att jag ej ryckte en tum när-
mare denna stad. Att en stor
karavan varit i antågande norr-
ifrån, det hade han för redn hört
af jakägare, som sett oss — detta
förklarar den ytterliga skarpa,
hvarmed Nakktjus norra gräns
bevakades.

Hästar, får, proviant skänkte
han oss, och med en eskort af 3
officerare och 20 man kavalleri
utträdde vi åter till ett glada
öfver att med lifvet hafva kom-
mit ifrån äfventyret. Oaktadt
förkladden gjorde jag af hela
vägen marschroute som vanligt
— 53 svenska mil.

Vid hufvudkvarteret, dit vi
nådde den 20 augusti, funno vi
allt i bästa ordning. Vi tagade
nu, sedan kamelerna fått hvilat
upp sig, mot SSV, beslutna att
rycka framåt så långt som möj-
ligt idenna riktoing — d. v. s.
tills vi åter motades af tibetane-
ra.

Detta skedde definitivt öster om
sjön Nakktjan-tso, där en hel
ambasad från Lassa möte oss,
omgifven af 300 ryttare med bö-
ssor, svärd, pikar. Jag frågade
hvad de ämnade göra om vi, oak-
tadt förbulet, tagade söderut.

— Vi skjuta naturligtvis —
svarade de. Jag föreslog då, att
vi verkligen kunde arrangera ett
litet krig, men sade dem att hvar
och en af oss kunde skjuta ned
26 tibetaner innan de hunnit
ladda sina otympliga bössor. Höf-
dingarna tyckte, att det vore bäst
för båda parterna, om vi kunde
kommo öfverens utan att skjuta.
De vore till den grad artiga och
sympatiska, att vi snart solo på
den allra vänskapligaste fot, och
så följde de oss i ett par veckors
tid på vår färd västerut.

Själf gjorde jag med en man ett
par långa ytterst riskabla färder i
tygbåten öfver sjöarna Nakkt
sang tso och Tjargu-tso. Och
sedan följde denna oändliga strä-
cka till Ladak. Vi hade hela tiden

eskort. Vid Tjargu-tso uppgick
tibetanernas antal till 500 man i
30 tält, men då de sågo, att vi
gjorde allvar af att fortsätta mot
väster, minskades styrkan till
100, 50 och slutligen ändå mind-
re. Djuren dogo dagligen och
snart kunde vi icke reda oss utan
hjälp. Vi hyrde 30 jakar, och
våra sista kameler fingo gå utan
bördor.

Vid sjöarna Tso-ngombo och
Panggong gjordes flera ytterst
intressanta upptäckter, djuplod-
ningar, temperaturobservationer
af olika djup, mätningar af gamla
strandterrasser. Redan vid Ladaks
gräns möttes vi af en på viceko-
ningens befallning utsänd kara-
van med hästar, jakar och provi-
ant och dermed togo våra lidanden
slut. I Tibet hade vi haft mini-
mitemperaturer om -28 och -29
gr. Celsius; väster om Panggong
nådde vi snart mildare trakter.
För att hinna hemsända telegram
före jul lämnade jag karavanen
vid Pang-zong och skyndade med
två kosacker till Leh, dit jag
framkom den 20; karavanen an-
lände på julafton.

Jag har beräknat att vara i
Kaschaar i slutet af april och
bör hinna hem någon dag i juni
— det blir då 3 år jag varit borta.

I vetenskapligt geografiskt af-
seende har denna färd på 300
svenska mil genom Tibet varit
utomordentligt rik, och det måste
ju så vara, när man hela tiden
vistas i förut absolut okända trak-
ter. Det är den största expedi-
tion, som någonsin inträngt i det
egentliga Tibet — den betydligt
tillryggagdda väglängd och den
längsta därpå öfve äde tid.

Resultatet är äro också rikare
än hvad förut någonsin varit tal-
let. Stuffer, växter, skelet af
högre djur, samt djur, och det måste
ju så vara, när man hela tiden
vistas i förut absolut okända trak-
ter. Det är den största expedi-
tion, som någonsin inträngt i det
egentliga Tibet — den betydligt
tillryggagdda väglängd och den
längsta därpå öfve äde tid.

Resultatet är äro också rikare
än hvad förut någonsin varit tal-
let. Stuffer, växter, skelet af
högre djur, samt djur, och det måste
ju så vara, när man hela tiden
vistas i förut absolut okända trak-
ter. Det är den största expedi-
tion, som någonsin inträngt i det
egentliga Tibet — den betydligt
tillryggagdda väglängd och den
längsta därpå öfve äde tid.

Därtill komma samlingarna,
bland hvilka det intressantaste
utan tvifvel är de arkeologiska
fynden vid Lop-nors gamla städer
i öken. Endast det geografiskt
vetenskapliga materialet kommer
att fylla tre digra band. Hvad
kartan beträffar, tror jag nästan
att det är den största som någonsin
blifvit ritad, den är nämligen
270 meter lång = 900 fot eller nä-
stan = Eiffeltornets höjd.

Vi ha rest nära nog 1,000 sven-
ska mil af dessa 1,000 mil äro
900 nu för första gången betadda
af europeisk fot. Kartmaterialet
kan endast publiceras i en jette-
atlas, hvarenda ravin är uppta-
gen. I vetenskapligt hänseende
är denna färd ungefär tre gånger
rikare än min förra resa som dock
tog längre tid, men den förra re-
san var en god skola.

H. A. WISE & Co.

i. d. Howard & Co.
Apotekare & Kemister
Alla recept expedieras. Alla
mediciner finnas.
Me Dermott Ave, strat vid
Main Street.